

Tom Jones og Elvis Presley í filmi

Elvis Presley

— Nú ganga teir filmvegin

Tvær av heimsins kendastu poppstjörnum, Elvis Presley og Tom Jones, skulu luttaka í einum filmi saman. Teir vórðu samdir um at gera ein film, men hvat hann kemur at eita og hvat innihaldið verður, er ikki greitt enn. Hetta er fyrstu ferð, at Tom Jones leikar við í filmi.

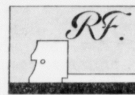
Poppstjörnurnar báðar eru ávíkavist 36 og 31 ára gamlar.

Tom Jones

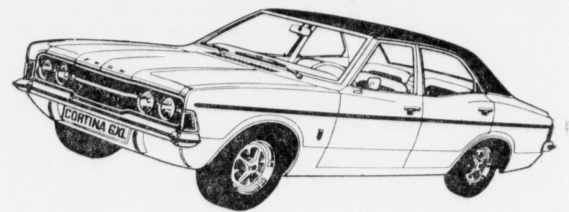
Róðragrunnur Føroya

skipar fyri lutasølu av FORD-bili

15. august 1970 varð Róðragrunnur Føroya stovnaður av róðrarhugaðum fólki. Grunsins aðaleitan er at stuðla róðrinum — okkara tjóðtrótti. Rætt til studning úr grunnum hava øll føroysk róðrarfeløg við teirri ætlan at gera nýggjan róðrarbát, róðrarhús og róðrarhyl. Eisini kann studningur latast til skúlaróður og til útgávu av einari føroyska róðrarsøgu, eins og grunurin kann lata heiðursmerki til mann, kvinnu og bátsmaning, ið hava verið róðrinum til stóran frama.

Grunnurin verður stjórnaður

av 6 limum, umboðandi hesar stovnar: Føroya landstýri, Ítróttasamband Føroya, Føroya Lærarafelag, Føroya Sjömansskúli, Føroya Blámannafelag og Kvinnufelagið, Tórshavn. Í nevndini sita fyri hesar stovnar í somu raðfylgju: Martin Kúrberg, Johan Højgaard, Absalon Djurhuus, Frans Jacobsen, Eiden Müller og Bergtóra Justinussen.

Fyri at fáa grunnum pening til at røkja endamálið síni varð á nevndarfundi nú í summar avgerð tikið um at fara undir lutasølu av einum bili, og við loyvi frá Føroya landstýri fer henda søla av lutaseðlum nú fram um allar

Føroyar. Tað er ein Ford Cortina GT til virdi av 32.000,- krónum, ið er vinningurin. Drigið verður 1. desember og úrslitið kunngjørt í Útvarpinum og øllum føroyskum bløðum.

Í teirri vón, at føroyingar, ið altíð hava slið ring um tjóðartrótt okkara, róðrin, vilja stuðla hetta tiltak, skal við hesum verða heitt á hvønn einstakan at gera sitt til, at Róðragrunnur Føroya má fáa fíggarliga megi at fara undir arbeiðið at virka eftir aðaleitan síni, føroyskum róðri til frama. Hjartaliga tøkk!

Róðragrunnur Føroya.

Barnabókmentir

eru ein sjálvstøðug grein innan bókmentalistina og eru líka virðismiklar og neyðugar sum hinar greinirnar.

sigur Steinbjørn Jacobsen, háskúlastjóri, í samrøðu við Jóhannes Enni.

Enn eru tey fleiri, sum halda, at hvør sum vil kann skriva fyri børn og at barnabókur bert er sekundalesnaður. Hvat sigur tú um hetta sjónarmið?

Barnabókmentir eru ein sjálvstøðug grein innan bókmentalistina og eru líka virðismiklar og neyðugar sum hinar greinirnar.

Konur bókmentamaður metir teg at vera millum fremstu modernistiskar yrkjarar í Norðurlondum, og kortini skrivar tú fyri smábörnum. Hvat fekk teg at skriva fyri hesum aldurs bóki?

Sum eg segði í fyrsta spurningi eru barnabókmentir ein grein innan bókmentir, og helt eg tað vera stuttligt at royna meg eisini innan barnabókmentir. Men tað sum fekk meg til at byrja var, at eg sum pápi og lærari varð varigur við, at vit þurftu einki eiga fyri børn, og harafturat eru nógvar barnabókur uppseldar.

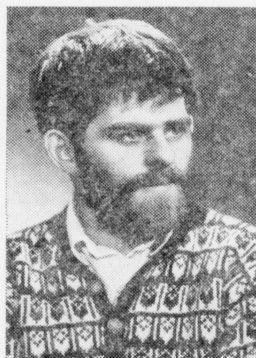
Um vit skulu bara varðveita tað stóðu, føroyskt mál er í nú, er neyðugt og av størsta týdningi, at börnin fáa barnabókur á øllum aldurstigum. Høvdu vit nógvar barnabókur, høvdu tær lætt nóg um at lært börnin at lesa, og eisini høvdu börnin búast skjótari. At sagan fer fram í Føroyum veksur nóg um lesihugin.

Hvorji krøv setir tú til barnabókur?

og tey mega kenna tey. Innihaldið má vera so, at vaksin eisini hava gleði av tí. Onkur sannleiki má vera, sum börnin annaðhvørt kunnu skilja ella fáa inn í hugan.

— Og hvat heldur tú um bókini og hvat kunnu vit gera stóðuna hjá føroyskum barnabókmentum?

— Hóast eitt sløð er komið, er stóðan ógvuliga ring. Eitt

Steinbjørn B. Jacobsen

miðal barn, ið hevur hug at lesa, lesur alt sum er eftir einum ári. Nú duga börnin nóg skjótari at lesa enn fyrr, og ágangurin av útlendskum lesnaði, ið ikki altíð er líka góður, er nógvar ferðir størri enn fyrr.

— Hvussu høvur gingist hjá forlagnum Steplið? Hvorjir eru tit, sum «fast við forlagið»?

— Umframt altar teir nógvu seljarar landið, sum hava verið beinasamir at selt bókurnar (uttan hesa hjálpu høvdu vit verið illa farnir) eru tað Egil Horn, Bárður Jacobsen og eg, ið arbeiða við forlagnum.

»Hónan og hanin« varð prentað í 3000 eintøkum, og er hon seld. Bókin »Hin snjóhviti ketlingur« er prentað

í 4000 eintøkum, og hevur hon verið líka væl móttikin, sum hin fyrra. Við at gera alt arbeiðið ókeypis, hava vit fingið tað so dánt at standa upp og niður.

— Hvat hava tit í gerð í løtuni og longur fram?

— Í løtuni er ein bók við søgum fyri stórra børn til prentingar. Hon skuldi verið komin á páskum, men av tí at prentsmiðjan hevur havt trupul leikar, er hon ikki komin. Annars, so ótrúligt tað ljóðar, er

Um Javnaðarflokkinn og EEC

Við stórum spenningi havi eg biðað eftir andvari til ta stuttu, rámandi, óføra hygnu og framúr hugtakandi grein, sum Axel Skoubo hevði í SOSIALINUM hin 8.9. undir heitinum: »Eru grunðsjónarmiðini til sølu?«, har ið hann viðgerð evnið: »Javnaðarflokkurin og EEC«.

Hugstoytt var tað mær á hin bogvin at lesa tað 3 ferðir so longu, men fløktu og ósamanhangið grein, sum ein, ið nevnið seg J. R., hevur í blaðnum hin 25.9. — sum eitt svar (ið kortini ikki er nakað svar) uppá fyrst nevndu grein.

Eg taki persónliga fult undir við A.S. í, at «tað er viljin til javnaðarflokkpolitikk, ið sigur nei til EEC».

Í staðin fyri at mala rundanum kjarina sum hundur um heitan greyt og ta afturat spilla tíð við at umseta einkisigandi grein úr AKTUELT — tann størsti hurlivasi, tað mest innihaldsleysa og óvitsiliga orðageip, ið hugast kann — átti J. R. at hildi seg til evnið og t. d. svara uppá spurningar A.S.'s: »Eru grunðsjónarmið Javnaðarflokksins óforeinlig við

størsti meinbogið við bókaútgávu, at prentsmiðjurnar hava ikki stundir at prenta bókur. Vit eru eisini farnir undir triðju bókin fyri tey smærru, og so er ein bók fyri vaksin og ein fyri hálvvaksin liðugt umsett, men tær báðar koma — sum prentsmiðjuviðurskiptini eru nú — ikki út í bræði, um tær skulu prentast í Føroyum.

Tað er ógvuliga stórt spell, at vit ikki fáa eina útarbókandi prentsmiðju og bókbindaravirki.

— Hvorji útgávusjónarmið hava tit?

Rómasáttmálan?« og »kunnur vit venta, at veljararnir verða upplýstir um alternativar møgu leikar, áðrenn avgerðin skal takast?»

J.R. biður A.S. »koma fram við teimum upplýsingum, ið hava fingið hann og S.U. til at taka so avgjorda stóðu móti EEC. Ti at taka so avgjorda stóðu krevur upplýsing, og hana hava vit onnur, ið hvussu so er, einki sæð til«. J. R. nevnið eisini, at »vit javnaðarmenn taka ikki stóðu móti EEC, fyrr enn allir upplýsingar eru tokir«.

Hvorji eru »vit onnur?« Og hvorjir eru »vit javnaðarmenn?« Hvorjar upplýsingar vil J. R. hava fram fyri at kunna taka stóðu? Og hvussu leingi ventar J. R., at hann kemur at biða eftir hesum upplýsingum?

Eg vil fegin gera J. R. varan við, at eitt, ið hann kann gera fyri at heimta ser upplýsing um EEC, er at stokka inn á gólvið í bókhandlinum og keypa sær Rómasáttmálan, sum fæst fyri slakar 4 krónur. Les hann væl og legg serliga til merkis tað, ið sagt verður ovast á fyrstu síðu um endamálið við sáttmálanum — »... beslutet på at skabe grundlag for en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk«.

— Vit ætla at fáa bókur út til øll aldursstig, og eisini, at tær skulu vera so bilgar sum gjørligt.

Tá onkur hevur hildið, at Mentunargrunnurin hevur hjálpt okkum, kann eg loyva mær at tilskila, at tað hevur hann ikki. Tá seinasta bókin kom út, sum, øllum sum hon er, gjord í Føroyum, spurdu vit, um grunnurin vildi hjálpi hjálpa, men vit fingið nei — ikki inn í eygað.

Men sum sagt, vit ætla okkum ikki at helma í, um fólk taka undir við okkum.

Tað er eisini beinast, at tú gerst tær greitt, góði J. R., hvat ið orðið »javnaðarmenn« stender fyri, so tú ikki oftrari orkimlar javnaðarmenn og Føroya fólk við einum slíkum sjálmvotsigandi orðarikum vavgreyti, sum tann, tú hevur í SOSIALINUM tann 25.9.

Tú sigur, at »vit onnur« og »vit javnaðarmenn« ikki kunnu taka avgjorda stóðu til EEC; tí »upplýsing« er ov litil. Vælsignaður J. R. í at fyri Guds skyld okkum onnur verða fri fyri slík ógrundað ummáli! Ella er tú ikki greiður yvir, at fjöldin av javnaðarmonnum í Norðarlondum hava tikið stóðu til EEC — antin fyri ella imóti? (Tibetur eru teir nú eisini í Føroyum, sum A.S. tekur til, »við at verða nógvar«).

J. R. eg eri keddur av, at tú er so óupplýstur, sum tú sjálvur sigur teg vera, og hvat eg tíverri eisini dugi at siggja á grein tinni; men eg vil varligast heita á teg um at lata vera við at gera okkum onnur til luttakarar í tínum veruleikafjars generaliseringum.

Loksins vil eg fegin hava loyvi at spyrja teg: Hvat sipar tú til við, sum tú sjálvur tekur til »at styrkja í trúnni á EEC?« Er tað hugsan tín, at »vit javnaðarmenn« eiga at tilbiðja EEC?

M. W.